

Konflikt og forsoning

Noen er så heldige i den forstand at historien går forbi dem. For mitt vedkommende har ikke det vært tilfelle. I generasjoner har ingen i min familie sluppet unna historien; vi har alle opplevd minst en krig på Balkan.

Slik innleder Enver Djuliman sin bok *Forsoning. Skilt langs veien* (2015). Det er en bok om forsoningsprosessens vilkår, forutsetninger og muligheter. Med sin bakgrunn som jurist og fredsaktivist og erfaring fra å leve i et konflikt- og krigsrammet samfunn har Djuliman ikke bare skrevet en faglig spennende og viktig bok, men også et personlig vitnesbyrd om de mange dilemmaene knyttet til forsoning og forsoningsforsøk. Det er en bok som løfter steiner ved å reise spørsmål som: Hva er forsoning? Hva må til, og hvordan kommer den i stand? Hvilke konsekvenser har forsoning for dem det dreier seg om? Hva vet vi om hvordan det har gått?

Eksempler på at forsonings- og fredsavtaler har gitt ro og fred for noen, men utestengning og ufred til andre, blir beskrevet. Målet er ikke å komme med svarene, men bidra med refleksjoner om forsoning etter konflikt mellom land, folk og grupper. Forfatteren gir innblikk i ulike modeller for og tilnærminger til temaet forsoning og viser til det internasjonale arbeidet for å få til rettsoppgjør. Han legger vekt på at dette ikke er en bok om institusjoner, men om psykologien – de psykologiske dimensjonene ved forsoningsprosessene.

For en psykolog som i mange år har arbeidet med alvorlige menneskerettighetsbrudd, rettferdighet og muligheter for oppreisning, er dette en bok som engasjerer – nettopp fordi den er reflekterende og konkret om de mange og sammensatte sidene ved forsoning, både i mennesker, mellom mennesker, mellom grupper og land. Les og bli beriket om et viktig og meget aktuelt tema.

Anbefalt av Nora Sveaass, førsteamanuensis Psykologisk institutt, forsker på flyktninger, traumer, menneskerettigheter og rettsoppgjør